

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/22-01/116

URBROJ: 65-22-02

Zagreb, 29. kolovoza 2022.

Hs**NP*022-02/22-01/116*65-22-02**Hs

P.Z. br. 365

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, s Konačnim prijedlogom zakona*** koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 24. kolovoza 2022. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra financija dr. sc. Marka Primorca, ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana, Stjepana Čuraja, mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-01/113

URBROJ: 50301-21/32-22-3

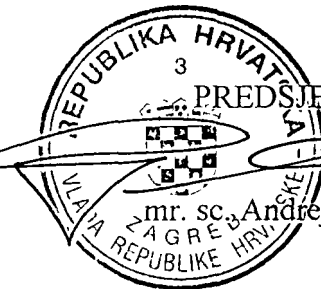
Zagreb, 24. kolovoza 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra financija dr. sc. Marka Primorca, ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Zdravka Zrинуšića, Stipu Župana, Stjepana Čuraja, mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

3
PREDŠJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković
ZAGREB
REPUBLIKE HRVATSKE

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
ZAKONA O ODGOVORNOSTI PRAVNIH OSOBA ZA KAZNENA DJELA, S
KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, kolovoz 2022.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O ODGOVORNOSTI PRAVNIH OSOBA ZA KAZNENA DJELA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (dalje u tekstu: ZOPOKD) donesen je 2003. godine („Narodne novine“, broj 151/03.), kao izraz napuštanja načela da pravne osobe ne mogu biti kazneno odgovorne jer nisu sposobne za radnju i krivnju kao osnovne elemente kaznenog djela (*societas delinquere non potest*). Donošenjem ZOPOKD-a Republika Hrvatska uskladila je pitanje kaznene odgovornosti pravnih osoba i s pravnom stečevinom Europske unije (posebice s Drugim protokolom Konvencije za zaštitu financijskih interesa Europskih unije) i konvencijskim pravom Vijeća Europe (posebice s Kaznenopravnom konvencijom o korupciji).

Nakon svog donošenja, ZOPOKD je tri puta revidiran. Prvi puta Novelom iz 2007. godine („Narodne novine“, broj 110/07.) kojom je, radi usklađivanja s Okvirnom odlukom Vijeća 2005/667 PUP, od 12. lipnja 2005. godine, o jačanju kaznenopravnog okvira za provedbu zakona protiv onečišćenja brodovima, povećana opća gornja granica novčane kazne za pravnu osobu (članak 10. ZOPOKD).

Zatim je uslijedila novela iz 2011. godine („Narodne novine“, broj 45/11.), a radi potrebe terminološkog i sadržajnog usklađenja njegovih procesnih odredaba s novim Zakonom o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19.).

Novela iz 2012. godine („Narodne novine“, broj 143/12.) bila je uvjetovana u prvom redu terminološkim, sadržajnim, ali i strukturalnim usklađivanjem s novim Kaznenim zakonom („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21., dalje u tekstu: Kazneni zakon). Također je uvedena nova odredba o fakultativnom oslobođenju od kazne za pravnu osobu koja je prijavila kazneno djelo odgovorne osobe prije njegovog otkrivanja ili prije saznanja da je djelo otkriveno te su povećani minimumi i maksimumi novčanih kazni koje se mogu izreći pravnim osobama.

Ovim Prijedlogom Zakona o izmjenama Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, s Konačnim prijedlogom Zakona (dalje u tekstu: Prijedlog Zakona) predlaže se, kao rezultat potrebe usklađenja sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 57/22.), izmjena odredbi koje sadržavaju pozivanja na hrvatsku kunu, a koje je potrebno izmijeniti prije uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Naime, Republika Hrvatska je potpisivanjem Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: Ugovor o pristupanju) postala stranka Ugovora o Europskoj uniji, kao i Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, čime su odredbe temeljnih ugovora Europske unije postale obvezne i za Republiku Hrvatsku. Budući da je uspostava ekonomske i monetarne unije čija je valuta euro definirana Ugovorom o Europskoj uniji iz 1992. godine (članak 3. pročišćene verzije tog Ugovora), Republika Hrvatska je putem Ugovora o pristupanju preuzela obvezu uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj nakon što budu ispunjeni propisani uvjeti kao i odredbe propisa koje se odnose na države članice Europske unije (u daljnjem tekstu: država članica) u kojima je euro službena valuta. Iste odredbe obvezuju sve države članice koje su Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: EU) pristupile nakon potpisivanja Ugovora o Europskoj uniji.

U listopadu 2017. godine Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) i Hrvatska narodna banka predstavile su Strategiju za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Eurostrategija), u kojoj su, između ostalog, detaljno analizirane koristi i troškovi uvođenja eura kao službene valute, a iz koje proizlazi da će u slučaju Republike Hrvatske prednosti znatno premašiti nedostatke. U Eurostrategiji je također utvrđeno kako Republika Hrvatska ispunjava sve formalne kriterije za uvođenje eura, osim kriterija koji se tiče dvogodišnjeg sudjelovanja u Europskom tečajnom mehanizmu (u daljnjem tekstu: ERM II).

Nakon toga, u srpnju 2020. godine, Republika Hrvatska je ušla u ERM II, a Vlada je na sjednici održanoj 23. prosinca 2020. godine donijela Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan), u kojem je sadržan pregled svih važnijih aktivnosti koje će sudionici priprema za uvođenje eura, iz privatnog i javnog sektora, provoditi u okviru priprema za uvođenje eura. Nacionalnim planom su pojašnjena temeljna načela za provedbu postupka uvođenja eura, kao i sam tijek zamjene valuta, dan je pregled pravnog okvira na razini EU koji uređuje pitanje upotrebe eura kao zajedničke valute te je opisana potrebna prilagodba nacionalnog zakonodavstva za uvođenje eura.

S tim u svezi, temeljem članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 150/11., 119/14., 93/16., 116/18. i 80/22.), Vlada je na sjednici održanoj 16. rujna 2021. godine donijela Zaključak o provedbi zakonodavnih aktivnosti povezanih s uvođenjem eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj kojim se, s ciljem provedbe Nacionalnog plana, utvrđuje popis zakona i podzakonskih propisa koje će biti potrebno izmijeniti, radi pune prilagodbe hrvatskog zakonodavstva uvođenju eura kao službene valute u

Republici Hrvatskoj, sukladno Odluci o donošenju Nacionalnog plana zamjene hrvatske kune eurom („Narodne novine“, broj 146/20.).

Slijedom navedenog, ZOPOKD je uvršten u I. skupinu zakona koji sadržavaju značajnija pozivanja na hrvatsku kunu i koje je potrebno izmijeniti prije uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, a koje izmjene su predložene ovim Prijedlogom Zakona.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Ovim Prijedlogom Zakona predlaže se odredbe ZOPOKD-a koje sadrže pozivanja na hrvatsku kunu (članak 10. i članak 13. ZOPOKD-a) izmijeniti na način da se iznosi u kunama zamijene iznosima u eurima. Predmetni iznosi izračunati su korištenjem fiksnog tečaja konverzije koji je određen na razini 1 euro=7,53450 kuna, a utvrđen je Uredbom Vijeća (EU) 2022/1208 od 12. srpnja 2022. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2866/98 u pogledu stope konverzije eura za Hrvatsku.

Prilikom preračunavanja granica novčanih kazni u članku 10. ZOPOKD-a korišteno je pravilo iz članka 69. stavka 3. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj o zaokruživanju dobivenog iznosa na nižu desetnicu. Dakle, propisane granice novčane kazne bit će neznatno ublažene zaokruživanjem dobivenog iznosa na nižu desetnicu jer u slučaju kada bi propisane granice kazne u eurima bile strože od onih koje su propisane u kunama, zbog načela primjene blažeg zakona i vremenskog važenja kaznenog zakonodavstva iz članka 3. Kaznenog zakona, sud bi prilikom izricanja kazne bio u obvezi primijeniti blaži zakon.

Prilikom preračunavanja novčanog iskaza vrijednosti iz članka 13. stavka 2. ZOPOKD-a korištena su pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz članka 14. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. U ovom bi slučaju primjena pravila o zaokruživanju iznosa u eurima na nižu desetnicu (kako je propisano člankom 69. stavkom 3. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj za prekršajne, kaznene i druge odredbe s novčanim kaznama te drugim novčanim obvezama) u stvari dovela do toga da bi odredba izražena u eurima predstavljala stroži zakon, jer bi određivala restriktivnije uvjete za primjenu uvjetne osude od važeće odredbe članka 13. stavka 2. ZOPOKD-a koja je iskazana u kunama.

Izmijenjene odredbe stupit će na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Donošenjem Zakona o izmjenama Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (dalje u tekstu: Zakon) i njegovim stupanjem na snagu postići će se da će od dana uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj odredbe ZOPOKD-a biti izražene u valuti koja će na taj dan postati zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona sredstva su osigurana u okviru redovnog poslovanja razdjela 109- Ministarstvo pravosuđa i uprave te nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), zakon se može donijeti po hitnom postupku, kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi.

Ovim Prijedlogom zakona se ZOPOKD prilagođava predstojećem uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, iz čega je razvidna potreba hitnosti u postupanju.

Slijedom navedenoga, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
ZAKONA O ODGOVORNOSTI PRAVNIH OSOBA ZA KAZNENA DJELA**

Članak 1.

U Zakonu o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela („Narodne novine“, br. 151/03., 110/07., 45/11. i 143/12.), u članku 10. stavku 1. riječi: „5.000,00 do 8.000.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „660,00 do 1.061.780,00 eura“.

U stavku 2. riječi: „15.000,00 do 10.000.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „1.990,00 do 1.327.220,00 eura“.

U stavku 3. riječi: „30.000,00 do 12.000.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „3.980,00 do 1.592.670,00 eura“.

U stavku 4. riječi: „50.000,00 do 15.000.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „6.630,00 do 1.990.840,00 eura“.

Članak 2.

U članku 13. stavku 2. riječi: „ 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „6.636,14 eura“.

Članak 3.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

OBRASLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuju se minimalni i maksimalni iznosi novčane kazne za pravne osobe iskazani u eurima. Prilikom preračunavanja granica novčanih kazni korišteno je pravilo iz članka 69. stavka 3. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj o zaokruživanju dobivenog iznosa na nižu desetnicu, stoga su propisane granice novčane kazne u eurima neznatno blaže od granica novčane kazne koje su važećim člankom 10. ZOPOKD-a propisane u kunama. U slučaju kada bi propisane granice novčane kazne u eurima bile strože od onih koje su propisane u kunama, zbog načela primjene blažeg zakona i vremenskog važenja kaznenog zakonodavstva iz članka 3. Kaznenog zakona, sud bi prilikom izricanja kazne bio u obvezi primijeniti blaži zakon.

Minimumi i maksimumi novčane kazne za pravne osobe iskazani u eurima stupit će na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, odnosno na dan kada će euro postati službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, a do tada će se primjenjivati minimumi i maksimumi iskazani u kunama.

Uz članak 2.

Člankom 13. stavkom 2. ZOPOKD-a propisuje se pod kojim uvjetom se pravnoj osobi može izreći uvjetna osuda. Novčani prag ispod kojeg se mora nalaziti izrečena novčana kazna pravnoj osobi da bi se mogla primijeniti uvjetna osuda predlaže se iskazati u eurima. Obzirom da se u konkretnom članku radi o novčanom iskazu vrijednosti, nije primjenjivo pravilo iz članka 69. stavka 3. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj o zaokruživanju iznosa u eurima na nižu desetnicu, već su korištena pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz članka 14. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. Osim toga, primjena pravila iz članka 69. stavka 3. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj dovela bi do toga da bi odredba izražena u eurima određivala restriktivnije uvjete za primjenu uvjetne osude od važeće odredbe članka 13. stavka 2. ZOPOKD-a koja je iskazana u kunama.

Odredba će stupiti na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, tj. na dan kada će euro postati službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, a do tad će se primjenjivati novčani prag izražen u kunama.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisano je stupanje Zakona na snagu i njegova objava u „Narodnim novinama“. Obzirom da se Prijedlogom Zakona predlažu isključivo izmjene povezane s uvođenjem eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, sve odredbe Zakona stupaju na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Visina novčane kazne

Članak 10.

- (1) Ako je za kazneno djelo propisana novčana kazna ili kazna zatvora s posebnom najvećom mjerom od jedne godine zatvora, pravna se osoba može kazniti novčanom kaznom od 5.000,00 do 8.000.000,00 kuna.
- (2) Ako je za kazneno djelo propisana kazna zatvora s posebnom najvećom mjerom od pet godina zatvora, pravna se osoba može kazniti novčanom kaznom od 15.000,00 do 10.000.000,00 kuna.
- (3) Ako je za kazneno djelo propisana kazna zatvora s posebnom najvećom mjerom od deset godina zatvora, pravna se osoba može kazniti novčanom kaznom od 30.000,00 do 12.000.000,00 kuna.
- (4) Ako je za kazneno djelo propisana kazna zatvora s posebnom najvećom mjerom od petnaest godina zatvora ili teža kazna, pravna se osoba može kazniti novčanom kaznom od 50.000,00 do 15.000.000,00 kuna.

Uvjetna osuda

Članak 13.

- (1) Sud može pravnoj osobi izreći uvjetnu osudu tako da istodobno odredi da se novčana kazna neće izvršiti ako pravna osoba u vremenu koje sud odredi, a koje ne može biti kraće od jedne niti dulje od tri godine, ne počini novo kazneno djelo.
- (2) Uvjetna osuda može se izreći za kaznena djela za koja je sud osudio pravnu osobu na novčanu kaznu manju od 50.000,00 kuna.
- (3) Prema pravnoj osobi ne može se primijeniti djelomična uvjetna osuda.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, s Konačnim prijedlogom Zakona.
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Svrha dokumenta	Izvješćivanje
Datum dokumenta	11.08.2022.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Zakon o izmjenama Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, s Konačnim prijedlogom Zakona.
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	/
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	Za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, s Konačnim prijedlogom Zakona, Radna skupina nije osnivana.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Prijedlog Zakona objavljen je 26. srpnja 2022. godine na portalu e-savjetovanje. Javno savjetovanje bilo je otvoreno do 10. kolovoza 2022.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	/
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	/
Primjedbe koje su prihvaćene	
Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	

Troškovi provedenog savjetovanja	Za provedbu savjetovanja nisu bila potrebna finansijska sredstva.